

Oppilashuoltolain mukaiset oppilashuoltokäytänteet ja luokanohjaan tehtävät Metsokankaan koulussa

HYÖDYNNETTY OPPILASHUOLLON KÄSIKIRJAA SEKÄ LUOKANOHJAAJAN KÄSIKIRJAA

17.8.2022

**SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

OULU

Ilmoitus Siku/Turjoon

- oppilaan uhkaavasta tai väkivaltaisesta käytöksestä
- mikäli oppilas vaarantaa oman tai toisten turvallisuuden
- alkoholi tai huumeepäilyistä

Oppilaan velvollisuudet

- Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.
- Oppilaalla on velvollisuus perusopetuslain (POL) §:n 35 mukaan **käyttäytyä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.**
- Oppilaan tekemään vahinkoon sovelletaan **vahingonkorvauslakia**. Vahingosta ilmoitetaan aina huoltajille.
 - Jos vahingon tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään koulun omaisuuden, jonka tämä on tahallaan tai huolimattomuuttaan liannut tai saattanut epäjärjestykseen.
 - Oppilas ei voi jäädä pois opetuksesta tehtävän ajaksi. Siivoamisesta ilmoitetaan huoltajalle, mikäli tehtävä suoritetaan koulupäivän ulkopuolella. Työtä valvotaan ja se saa kestää enintään kaksi tuntia.
- Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.
- Jos oppilas laiminlyö perusopetuslain mukaisten velvollisuuksien asianmukaisen noudattamisen tai esim. rikkoo koulun järjestyssääntöjä, häntä voidaan ojentaa tai häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia (taulukko seuraavalla sivulla).

Toimenpide	Menettely	Huoltajille	Toimivalta ja -tapa
Kasvatuskeskustelu	ensisijainen ja välitön keino <ul style="list-style-type: none"> <i>Keino oppilaan oman vastuun lisäämiseksi.</i> 	Ilmoittaminen	opettaja, rehtori Kirjaaminen: <i>Yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa</i>
Jälki-istunto	kurinpitotoimi	ilmoittaminen	rehtori, opettaja, oppilaan kuuleminen, kirjaaminen
Luokasta poistaminen	kurinpitotoimi	Ilmoittaminen	rehtori, opettaja, oppilaan kuuleminen, kirjaaminen
Opetuksen epääminen loppupäivän/ seuraavan työpäivän ajaksi	kurinpitotoimi	Ilmoittaminen	rehtori, opettaja, oppilaan kuuleminen, kirjaaminen
Esineen haltuunotto	kurinpitotoimi	ilmoittaminen	rehtori, opettaja, oppilaan kuuleminen, kirjaaminen
Tavaroiden tarkastaminen	kurinpitotoimi	ilmoittaminen	opettaja, rehtori oppilaan kuuleminen, kirjaaminen
Kirjallinen varoitus	kurinpitotoimi	Kuuleminen	rehtori, hallintopäätös
Määräaikainen erottaminen	kurinpitotoimi	Kuuleminen	Sivistys- ja kulttuurilautakunta, päätös

Tuki- ja kuripitokeinot

Seuraavat toimenpiteet tulee kirjata Wilman Tuki-lehdelle:

- Tukitoimet
- Esineen tai aineen haltuun ottaminen
- Jälki-istunto
- Kasvatuskeskustelu
- Luokasta poistaminen/opetuksen epääminen ja
- Oppilaan tavaroiden tarkastaminen

Pedagoginen selvitys

[+ Lisää uusi](#)

HOJKS

[+ Lisää uusi](#)

Muut asiakirjat

[+ Lisää uusi](#)

Toimenpiteet

[+ Lisää uusi](#)

- Tukitoimet
- Esineen tai aineen haltuun ottaminen
- Jälki-istunto
- Kasvatuskeskustelu
- Luokasta poistaminen/opetuksen epääminen
- Oppilaan tavaroiden tarkastaminen

TUKI → KASVATUSKESKUSTELU → TOIMENPITEEN SYY

Toimenpiteen tyyppi
Kasvatuskeskustelu

Suorituspäivä
Määrät

*Kasvatuskeskustelun määräyspäivä

KASVATUSKESKUSTE

Kasvatuskeskusteluun johtanut teko

Keskustelun osallistajat

Sovitut toimenpiteet

*Kasvatuskeskustelun syy Kasvatuskeskustelun määrääjä

Valitse listasta

- Epäasiallinen käytös
- Huoltajan allekirjoituksen väärentäminen
- Ilkivalta
- Järjestyssääntöjen rikkominen
- Kiusaaminen
- Luntaus kokeessa

Valitse Peruuta

Tallenna tiedot Peruuta

- Epäasiallinen käytös
- Huoltajan allekirjoituksen väärentäminen
- Ilkivalta
- Järjestyssääntöjen rikkominen
- Kiusaaminen
- Luntaus kokeessa
- Luvaton poissaolo
- Luvaton poistuminen koulualueelta/
välituntialueelta
- Muu syy
- Oppituntia häiritsevän esineen
poisottaminen
- Toistuvat myöhästelyt
- Varkaus/näpistely
- Vilpillinen toiminta
- Väkivaltainen käytös

**Huoli oppilaasta
herää:**

MYÖHÄSTELY

Viisi myöhästymistä:

Huoli puheeksi oppilaan
kanssa: Keskustelu opettajan
kanssa mm. ajanhallinnasta
ja merkintä Wilmaan.

10 myöhästymistä:

Kasvatuskeskustelu ja yhteys
huoltajaan.

15 myöhästymistä:

Oppilashuoltohenkilöstön
konsultointi

**Moniammatillinen
asiantuntijaryhmä kootaan
tapauskohtaisesti. Sopimus
jatkotoimenpiteistä ja
seurannasta.**

MYÖHÄSTELY

Valitse listasta ×

Muu syy

Oppituntia häiritsevän esineen poisottaminen

Toistuvat myöhästelyt

Varkaus/näpistely

Viipillinen toiminta

Väkivaltainen käytös

Valitse Peruuta

**Huoli oppilaasta herää:
LÄKSYUNOHDUKSET**

Viisi unohdusta:
Huoli puheeksi oppilaan kanssa:
Keskustelu opettajan kanssa mm.
ajanhallinnasta, läksyjen
merkitsemisestä muistiin ja Wilma-
tunnusten toimivuudesta → merkintä
Wilmaan.

10 unohdusta:
Kasvatuskeskustelu ja yhteys
huoltajaan.

20 unohdusta:
Oppilashuoltohenkilöstön
konsultointi

**Moniammatillinen
asiantuntijaryhmä kootaan
tapauskohtaisesti. Sopimus
jatkotoimenpiteistä ja
seurannasta.**

LÄKSYUNOHDUKSET

[+ Lisää uusi](#)

[Lisää](#)

Tukitoimet

Esineen tai aineen haltuun ottaminen

Jälki-istunto

Kasvatuskeskustelu

Luokasta poistaminen/opetuksen epääminen

Oppilaan tavaroiden tarkastaminen

KOKEIDEN UUSINTAKÄYTÄNTEET

Hylätty arvosana
kokeesta.

Ei uusintamahdollisuutta,
mutta hylätyn kokeen voi
täydentää hyväksytyksi.

Oppiaineen arviointi koostuu
lukukauden / -vuoden aikana
monipuolisista näytöistä.

Yhteydenotto kotiin mieluiten
puhelimitse tarkoituksena
selvittää, mistä hylätty
arvosana johtuu.

Oppilas on pois kokeesta ja
jättää saapumatta
rästikokeeseen sovittuna
aikana, eikä huoltaja ole
ilmoittanut etukäteen
poissaolon syytä.

Yhteydenotto kotiin mieluiten
puhelimitse tarkoituksena
selvittää poissaolon syy.

**Huoli oppilaasta
herää:
TOISTUVAT
POISSAOLOT**

Jos huoltaja ei kuittaa oppilaan poissaoloa 3 vrk sisään → luokanohjaaja muuttaa poissaolon luvattomaksi.

Luokanohjaaja ottaa yhteyttä huoltajaan viimeistään 3 vrk:n kuluttua poissaolon selvittämiseksi esim. Wilman kautta.

Oppilas ja huoltaja yhdessä selvittävät opettajalta rästiin jääneet tehtävät.

Luokanohjaaja on yhteydessä huoltajaan poissaolojen selvittämiseksi. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän edustajien ja huoltajan neuvottelu viimeistään kun poissaoloja on enemmän kuin 30 h.

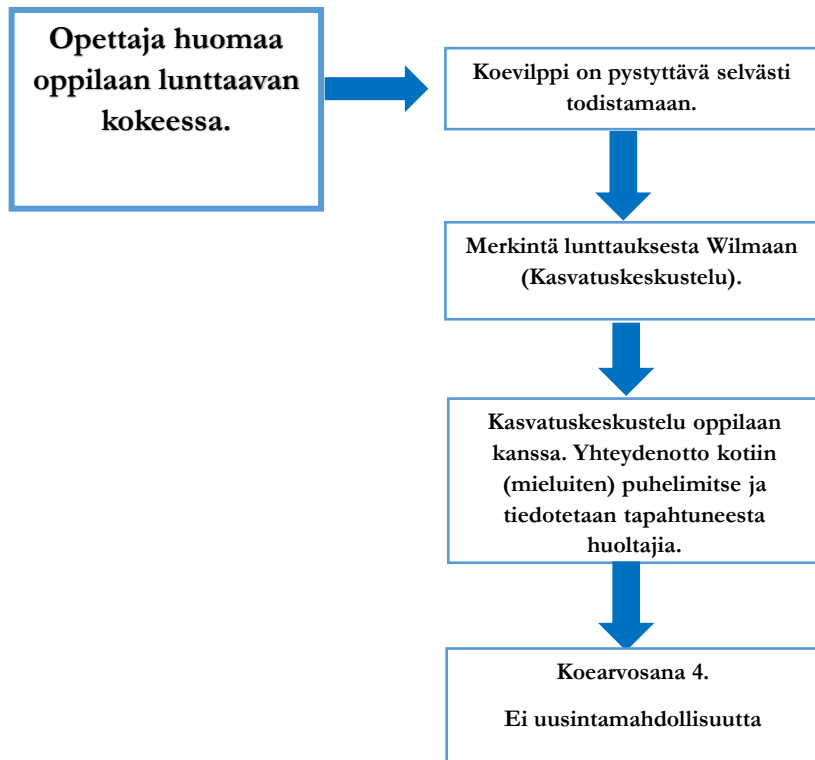
Neuvottelussa sovitaan yhdessä huoltajan kanssa oppilaan tarvitsemista tukitoimista ja tilanteen seurannasta. Myös huoltajalle voidaan tarvittaessa tarjota tukea.

TOISTUVAT POISSAOLOT

Toistuvissa sairaspoissaoloissa (pää- ja mahakivut, kuumeilut) oppilas ohjataan keskustelemaan terveydenhoitajan kanssa.

Tukitoimista huolimatta poissaolot jatkuvat. Konsultoidaan lastensuojelua.

KOEVILOPPI ELI LUNTTAUS

Valitse listasta ×

- Epäasiallinen käytös
- Huoltajan allekirjoituksen väärentäminen
- Ilkivalta
- Järjestyssääntöjen rikkominen
- Kiusaaminen
- Lunttaus kokeessa**

Valitse Peruuta

**Kiusaamistapaus tai
-epäily tulee ilmi
(oppilaalta, vanhemmilta,
kavereilta jne.)**

Luokanopettaja tai -ohjaaja
keskustelee kiusatun kanssa ja täyttää
seurantalomakkeen

Seurantalomake toimitetaan KiVa-
tiimin jäsenelle

KiVa-tiimi jututtaa kiusattua ja sen
jälkeen kiusaajia. Keskustelussa
sovitaan käytöksen muutoksesta ja
asian seurannasta. Kaikki
toimenpiteisiin liittyvät asiat kirjataan
ylös.

KiVa-tiimi käy sovitun ajan kuluttua
seurantakeskustelun kiusatun ja
kiusaajan kanssa. Kaikki
toimenpiteisiin liittyvät asiat kirjataan
ylös

KIUSAAMINEN – KiVa-toimintatavat

Luokanopettajalle tai -
ohjaajalle tiedotetaan
sovituista asioista.

Luokanopettaja tai -ohjaaja tiedottaa
tarvittaessa tapahtuneesta ja sovituista
toimenpiteistä osallisten koteihin.

Luokanopettajalle tai -
ohjaajalle tiedotetaan
sovituista asioista.

Luokanopettaja tai -ohjaaja tiedottaa
tarvittaessa tapahtuneesta ja sovituista
toimenpiteistä osallisten koteihin.

Oppilaan häiritsevä / käyttäytymissäantöjä rikkova käyttäytyminen

Opettaja juttelee kahden kesken tai toisen aikuisen läsnä ollessa oppilaan kanssa sääntöjen vastaisesta käyttäytymisestä. Oppilaan kanssa sovitaan pelisäännöt ja seuranta. Yhteydenotto huoltajiin.

Tilanteesta riippuen merkintä kasvatuskeskustelusta Wilmaan. Ei jatkotoimenpiteitä, jos häiritsevä käytös loppuu.

Häiritsevän käytöksen jatkuessa kasvatuskeskustelu, kirjaukset Wilmaan (TUKI) ja yhteydenotto kotiin.

Ei jatkotoimenpiteitä, jos häiritsevä käytös loppuu ja tilanne rauhoittuu.

Häiritsevän käytöksen jatkuessa soitto huoltajalle ja tapaamisesta sopiminen. Tapaamisessa sovitaan yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa jatkotoimenpiteistä ja seurannasta. Mukana luokanohjaaja ja mahdollisesti joku muu koulun edustaja.

Tuki riittävää. Tilannetta seurataan ja tehdään tiivistä yhteistyötä kodin ja koulun välillä.

Moniammatillisen asiantuntijaryhmän edustajien konsultointi. Mukana erityisopettaja ja mahdollisesti myös psykologi, kuraattori ja koulun johdon edustaja. Tuesta / jatkotoimenpiteistä päättäminen yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa.

Toistuvan häiritsevän käyttäytymisen jatkuessa eri vaihtoehtoja ja tuen muotoja mietitään tapauskohtaisesti.

Kasvatuskeskustelun kulku

1. Yksilöidään toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti
2. Kuullaan oppilas
3. Selvitetään käyttäytymisen syyt

4. Käydään läpi seuraukset
5. Keskustellaan keinoista tilanteen korjaamiseksi

Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan ja ollaan yhteydessä huoltajaan.

TOISTUVA HÄIRITSEVÄ JA JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN VASTAINEN KÄYTTÄYTYMINEN

Valitse listasta

Epäasiällinen käytös

Huoltajan allekirjoituksen väärentäminen

Ilkivalta

Järjestyssäntöjen rikkominen

Kiusaaminen

Luntaus kokeessa

Valitse

Peruuta

OPPILAAN VÄKIVALTAISEN KÄYTTÄYTYMINEN

**Oppilaan väkivaltainen
käyttäytyminen**

Opettaja pyrkii välittömästi puutumaan tilanteeseen ja juttelee kahden kesken oppilaan kanssa väkivaltaisesta käyttäytymisestä. Väkivaltaisen käyttäytymisen syy pyritään selvittämään rauhallisesti toimien.

Jos tilanne ei rauhoitu, pyydetään rehtori/apulaisjohtaja tai toinen opettaja paikalle ja jatketaan tilanteen käsittelyä.

Tilanteen rauhoittuessa oppilaan kanssa käydään kasvatuskeskustelu (merkintä Wilmaan), ilmoitetaan tapahtuneesta huoltajalle ja luokanohjaajalle.

Ei jatkotoimenpiteitä, jos häiritsevä käytös loppuu ja tilanne rauhoittuu.

Jos tilanne jatkuu, koulun rehtori/apulaisjohtaja tai viimekädessä opettaja ottaa yhteyttä poliisiviranomaiseen (koulupoliisi)

Asian jatkokäsittely tapahtuu yhdessä eri viranomaisten kanssa (mm. poliisi, lastensuojelu).

Tarkastusoikeus ja haltuunotto-oikeus

TARKASTUSOIKEUS

Kun on ilmeistä, että oppilaalla on mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita, ja jos oppilas ei pyynnöstä huolimatta niitä luovuta tai todista ettei hänellä niitä ole, opettajalla on oikeus toisen koulun henkilökuntaan kuuluvan täysi-ikäisen henkilön kanssa tarkastaa

- oppilaan mukana olevat tavarat ja kaappi
- päällisin puolin oppilaan vaatteet
- taskut

Ei koskettelua erogeenisille alueille. Ainoastaan poliisilla on oikeus tehdä henkilötarkastus!

HALTUUNOTTO-OIKEUS

Jos oppilaalla on mukanaan esineitä tai aineita, jotka ovat

- vaarallisia oppilaalle tai muille kouluyhteisön jäsenille
- hengelle, terveydelle ja omaisuudelle tai
- liittyvät opetuksen tai oppimisen vakavaan häirintää,

on opettajalla esineen haltuunotto-oikeus opetuksen tai turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi.

Perusopetuslaki 29§2

Rehtori/apulaisjohtaja aina mukana

- Tarpeen mukaan yhteys poliisiin
- Aina yhteys huoltajaan

TUPAKOINTI JA NUUSKAN KÄYTTÖ

**Huoli oppilaasta
herää:
TUPAKOINTI /
NUUSKAN KÄYTTÖ**

Oppilas tupakoi kouluaikana tai
opettaja huomaa oppilaalla
tupakointivälineitä.

Opettaja pyytää oppilaalta
tupakointivälineet pois.

Oppilas soittaa opettajan
valvonnassa huoltajalle ja
kertoo tapahtuneesta.

Kasvatuskeskustelu opettajan
kanssa ja merkintä Wilmaan.
Oppilas ohjataan
keskustelemaan
kouluterveydenhoitajan kanssa.

Jos oppilas kieltäytyy luovuttamasta
tupakointivälineitä, oppilas ohjataan
rehtorin/apulaisjohtajan luo.

Kun on ilmeistä, että oppilaalla on mukanaan kiellettyjä esineitä tai aineita, ja jos oppilas ei pyynnöstä huolimatta niitä luovuta tai todista ettei hänellä niitä ole, opettajalla on oikeus toisen koulun henkilökuntaan kuuluvan täysi-ikäisen henkilön kanssa tarkastaa

- oppilaan mukana olevat tavarat ja kaappi
- päällisin puolin oppilaan vaatteet
- taskut

Ei koskettelua erogeenisille alueille. Ainoastaan poliisilla on oikeus tehdä henkilötarkastus!

Perusopetuslaki 29§2

Koulualueella tai kouluaikana
toistuvasti tupakoivista
ilmoitetaan koulupoliisille
(Tupakkalaki).

PÄIHTEET

Huoli oppilaasta herää:

**PÄIHTEIDEN
KÄYTTÖ TAI
PÄIHDE-EPÄILY**

Epäiltäessä oppilaan käyttäneen päihteitä kouluaikana, opettaja ottaa oppilaan erilleen opetusryhmästä, käyttäytyy mahdollisimman rauhallisesti ja asiallisesti. Puhuttelu tapahtuu rauhallisessa tilassa toisen aikuisen läsnä ollessa.

Toinen / toisia henkilöitä pyydetään mukaan selvittämään tilannetta. Arvioidaan, onko oppilas vaaraksi itselle tai muille. Huomioidaan myrkytystilan mahdollisuus. Tiedotetaan rehtoria / johtoryhmän jäsentä. Soitetaan tarvittaessa ambulanssi tai poliisi. Oppilasta ei saa jättää yksin!

Puhuttelun aikana selvitetään mitä on tapahtunut, mitä oppilas on nauttinut ja minkä verran. Tehdään muistiinpanot.

Huoltajalle ilmoitetaan ja pyydetään tulemaan paikalle. Jos hän ei pääse, sovitaan miten oppilas pääsee kotiin / hoitoon.

Pyydetään kuraattori / terveydenhoitaja / psykologi paikalle. Rehtori tai sovittu henkilö tekee ilmoituksen sosiaaliviranomaiselle (puh nro 044 7036235). Asia käsitellään moniammatillisen asiantuntijaryhmän palaverissa.

Huume-epäilyissä otetaan yhteys huoltajiin ja lastensuojeluun. Lastensuojelu vastaa mahdollisista tarvittavista jatkotoimenpiteistä esim. huumeseulaan lähettäminen.

**Ilmoitus TURJO-tiimille
(Oulun opetustoimen
turvallisuusjohtamisen tiimi)**

Luokanohjaajan tehtävät lukuvuoden aikana

17.8.2022

**SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

OULU

Keväällä ennen vuosiluokan vastaanottamista

- oppilaslistoihin tutustuminen
- nivelvaiheen palaverit 6. vuosiluokan opettajien kanssa
- tulevien 7. vuosiluokkien vanhempainilta osallistuminen ja siellä esittäytyminen

Koulun alkaessa

- luokan vastaanottaminen ja oppilaslistojen tarkastaminen
- ensimmäisen koulupäivän ohjelma
- lukuvuosiotiedotteeseen perehdyttäminen
- koulun käytänteiden selvittäminen oppilaille

Lukuvuoden aikana

- 7. vuosiluokkien vanhempainilta
- erilaiset tiedotustehtävät: lukujärjestykset oppilaille, tiedotteet huoltajille, koulun tapahtumat...
- poissaolojen seuranta säännöllisesti ja niistä tiedottaminen huoltajille sekä tarvittaessa tietojen vieni moniammatilliselle asiantuntijaryhmälle
- lyhyen loman(enintään viisi päivää) myöntäminen oppilaalle ja pidempien loma-anomusten ohjaaminen rehtorille
- oppilasta koskevien tärkeiden asioiden tiedottaminen muille opettajille huoltajien luvalla
- oppilaan ojentaminen, tukeminen, neuvominen ja rankaiseminen tarvittaessa
- oppilaan menestymisen seuraaminen ja siihen puuttuminen tarvittaessa, kehotukset, todistukset
- luokanohjaajan pitämät oppitunnit tai tuokiot oppilaille
 - arviointikeskustelut
 - kasvatuskeskustelut
 - moniammatilliseen asiantuntijaryhmään osallistuminen tarvittaessa
 - hyvinvointitunnit

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

- Säännöllinen yhteydenpito ja tiedottaminen
- Erityisesti haastavien tilanteiden yhteydessä yhteydenpito huoltajiin soittamalla

Luokanohjaajan tehtävät

Erityistä tukea tarvitseva oppilas

- HOJKSin laatiminen yhdessä erityisopettajan ja aineenopettajan kanssa

Oppimisen, kasvun ja kehityksen tukeminen

- Jokaisen opettajan tehtävä

- **LÄHTEET**
- **Oppilashuollon käsikirja** - työkäytänteitä ja toimintamalleja oppilashuoltotyön tueksi. Oulun kaupungin perusopetus.
- **Perusopetuslaki**
- Haime S., Huttunen M-L., Kuikka J., Pesonen A. & Suoja P. **Luokanohjaajan käsikirja**. Opetushallitus. Oppilaan- ja opinto-ohjauksen kehittämishanke, 2007.
- **Tupakkalaki eli Laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi** (693/1976).
[http://www.poliisihallitus.fi/poliisi/hallitus/home.nsf/files/ABFEA1D7EB5EE1D5C2257B09003D63F0/\\$file/Tupakkalaki.pdf](http://www.poliisihallitus.fi/poliisi/hallitus/home.nsf/files/ABFEA1D7EB5EE1D5C2257B09003D63F0/$file/Tupakkalaki.pdf)
- **Tupakkalain tavoitteena tupakoinnin loppuminen Suomessa – miten menetellä oppilaitoksissa.**
<http://www.kunnat.net/fi/tietopankit/uutisia/2010/Sivut/Tupakkalain-tavoitteena-tupakoinnin-loppuminen-Suomessa-%E2%80%93-miten-menetell%C3%A4-oppilaitoksissa.aspx>